

hlo by býti toliko vysloveno, že se zrušuje usnesení odvolacího soudu a ukládá se mu, by, nehledě k uvedenému důvodu zrušovacímu, rozhodl o odvolání žalované strany, nikdy však uznáno, že se odvolání zamítá, po případě rozsudek prvního soudu potvrzuje. Pakliže odvolací soud neschválil právního názoru prvního soudu, že se namítaný vzájemný nárok pro nastalé promlčení nehodí k započtení, zároveň však nepokládal za to, že žalobkyně — nehledíc k promlčení — uznala vzájemný nárok, nemohl jinak, než zrušiti rozsudek prvního soudu a vrátiti věc do první stolice k jednání a rozsouzení (§ 496 čís. 3 c. ř. s.). Formální výtky stěžovatelky tedy neobstojí. Rekurs není však odůvodněn ani ve věci samé. V té příčině se dovolací soud plně přidává k názoru odvolacího soudu, shodujícimu se s naukou a novější judikaturou, že, střetnou-li se navzájem pohledávky, naznačené v §u 1438 obč. zák., nastává právo ke započtení s účinkem ex tunc, t. j. v tom okamžiku, kdy se pohledávky střetly, a tudíž nevadí pozdější promlčení některé z nich. A ježto jest nesporno, že žalobní nárok vznikl v říjnu a listopadu 1919, vzájemný nárok pak v lednu 1920, jsou tu — předpokládajíc pravost vzájemného nároku — podmínky započtení přes to, že vzájemný nárok byl uplatněn pokud se týče započtením namítán teprve po uplynutí promlčecí lhůty §u 71 (1) žel. dopr. ř. Správnost tohoto názoru vyplývá právě v tomto případě z úvahy, že ustanovení §§ 61 (5) a 91 (3) žel. dopr. ř. ze dne 10. prosince 1892, čís. 207 ř. zák., kteráž ovšem vylučovala uplatnění takového promlčeného nároku vzájemnou žalobou a námitkou, nebyla více pojata do žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. zák., aniž do nynějšího železničního dopravního řádu ze dne 13. května 1921, čís. 203 sb. z. a n. (To patrně přehlíží Eger, pokud ve své knize »Die Eisenbahn-Verkehrsordnung« III. vydání na str. 338 v pozn. 339 zcela všeobecně tvrdí, že krátká promlčecí lhůta platí nejen při nárocích, které žalobou, nýbrž i při nárocích, které vzájemnou žalobou nebo námitkou se uplatňují. Proti tomu Rinaldini, »Eisenbahn-Betriebsreglement« str. 262.) S tohoto hlediska nelze přiznati právního významu poukazu k ustanovení §u 70 (1) žel. dopr. ř., že, kdo povinen jest doplatiti, má bezodkladně býti zpraven, — a důsledkům z toho odvozovaným.

Čís. 2397.

Zákon o úrazovém pojištění dělnickém ze dne 28. prosince 1887, čís. 1 ř. zák. na rok 1888.

»Podnikovým« jest úraz, utrpěl-li jej dělník při provozování podniku a je-li v příčinné souvislosti s tímto provozováním nebo s nebezpečím s ním spojeným.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, Rv I 1138/22.)

Žalobkyni, tovární dělnici, udělalo se při práci v továrně žalovaného nevolno, upadla a poranila se. Lékař zjistil záchvat epileptický nebo hysterioepileptický. Žaloba na podnikatele o náhradu škody, ježto neohlásil včas úraz u politického úřadu, byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c. N e j v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Po právní stránce nutno podotknouti, že dle skutkových zjištění nižších soudů v tomto případě vůbec nejde o podnikový úraz ve smyslu §u 1 zákona ze dne 28. prosince 1887 čís. 1 ř. zák. pro rok 1888. O podnikovém úrazu lze mluvit pouze tehdy, je-li úraz, jež utrpěl dělník při provozování podniku, v příčinné souvislosti s tímto provozováním anebo s nebezpečím s ním spojeným. Dělník musí se tedy ocitnouti v situaci, vzniklé provozováním podniku a jeho úraz nesmí mít svůj důvod v příčině ležící zcela mimo provozování podniku. Tato zásada nebyla změněna čl. I. zákona ze dne 21. srpna 1917, čís. 363 ř. zák., neboť odstavec druhý tohoto článku opakuje slova uvedená v §u 1 zákona ze dne 28. prosince 1887 »..... následky úrazů přiházejících se při provozování podniku« a třetí i čtvrtý odstavec jen předpisují, že úrazy, tam uvedené, dlužno na roveň postavit podnikovým úrazům, čímž zásadní ustanovení §u 1 zákona o úrazovém pojištění dělníků nebyla změněna, naopak opakována a zdůrazněna. Nehledíc k tomu, třetí a čtvrtý odstavec čl. I. zákona ze dne 21. srpna 1917 čís. 363 ř. zák. v tomto případě nepřicházejí v úvahu, jelikož žalobkyně, jak není sporno, utrpěla úraz v továrně žalované firmy. Odvolací soud zjišťuje, že příčinou pádu žalobkyně nebylo chatrné zařízení podniku žalované firmy, nýbrž, že pád i úraz žalobkyně přivoděn byl jejím epileptickým nebo hysterocpileptickým záchvatem a že byl následkem její choroby, že tedy není v žádné souvislosti s provozováním podniku žalované firmy. Nejde tedy dle hořejších právních vývodů o podnikový úraz, čímž padá podklad žalobního nároku, odvozovaného z toho, že žalovaná firma opomenula oznámiti úraz žalobkyně politickému úřadu. Za tohoto stavu věci a jelikož dovolatelka v dovolacím spise se nezabývá jiným zaviněním žalované firmy, nebylo potřebí vzíti na přetřes právní vývody odvolacího soudu.

Čís. 2398.

Dodáním zboží ve smyslu čl. 347 obch. zák. jest skutkový postup, jímž prodávatel propouští zboží ze své dispozice, a umožňuje kupiteli, by jím dále vládl. Dokud se tak nestalo, není kupitel sice povinen, ovšem ale oprávněn vytknouti shledané vady. Nevytkl-li zjevné vady, jest míti za to, že se vzdal práva odmítnouti zboží pro tuto vadu.

Dal-li prodávatel ohledati zboží soukromými znalci, může se na kupiteli domáhati náhrady nákladů s tím spojených, pakli ohledání bylo pro prodávatele účelným.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, Rv I 1294 22.)

Žalující firma dodala žalované firmě dříví, jež mělo dle kupní smlouvy býti dodáno oloupané. Žalovaná zboží nepřijala, vytknuvši mu různé vady, nikoliv však, že nebylo oloupano. Žalobkyně dala dříví ohledati soukromými znalci, již je shledali zdravým. Dříví bylo dráhou prodáno a žalobkyně domáhala se na kupitelce rozdílu mezi smlouvenou kupní cenou a výtěžkem z prodeje dráhou a kromě toho náhradu výloh ohledání dříví soukromými znalci. Ve sporu vytýkala žalovaná též, že